

Kodeks etike in poslovnega ravnanja podjetja EXPERTO International, d.o.o.

Sporočilo direktorjev družbe in lastnikov

Naša zavezanost etičnemu ravnanju in trdni etični temelji so najpomembnejši deli poslovanja podjetja Experto International. Zavezani smo poslovanju na pravi način, na podlagi kulture etike in skladnosti. Dolgoročno se lahko uspešno soočimo z izzivi okolja konkurenčnega trga le s sprejemanjem nujnosti moralne odgovornosti, tako kot posamezniki in kot podjetje. Pri izvajanju delovnih nalog morajo zaposleni vedno delovati zakonito, etično in v najboljšem interesu podjetja Experto International. Hvala, ker ohranjate naše vrednote in nam pomagate pri izvajanju dela na pravilen način. To ne pomeni samo, da zagotavljamo izdelke in storitve po pošteni ceni in z izjemno kakovostjo, ampak pomeni tudi, da vedno pazimo na etiko in integriteto. Materiale pridobivamo samo od dobaviteljev, ki imajo brezhibno prakso na področju človekovih pravic in skladnosti z zakonodajo. Zagotavljamo, da ima naša dobavna veriga visoko integriteto, prav tako pa nadzorujemo in zagotavljamo, da je naše celotno poslovanje skladno z našim kodeksom.

Bojan Klopčič
Nives Marčinko Klopčič

1. Uvod

Ta KODEKS ETIKE IN POSLOVNEGA RAVNANJA podjetja Experto International služi kot naša etična zaveza in kot smernica za ustrezno poslovno ravnanje vseh naših deležnikov. V podjetju Experto International smo zavezani zakonitemu, etičnemu in transparentnemu poslovanju.

Ta dokument se uporablja za vse zaposlene, ki delajo za Experto International.

To pomeni vključno za vodje, direktorje, vodstvene delavce, vodje ekip, zaposlene, začasno osebje, osebje iz agencij, nadomestno osebje, podizvajalce ali svetovalce, in vključuje tudi druge organizacije, ki poslujejo z nami.

Podjetje Experto International od svojih sodelavcev pričakuje, da bo nepristransko in pošteno v vseh zadevah, ki se navezujejo na njihovo delo. Vsi sodelavci so odgovorni za to, da delujejo v dobri veri in da ne delajo ničesar, kar bi porušilo zaupanje, potrebno za delovno razmerje. Uspeh našega podjetja temelji na zaupanju, ki nam ga izkazujejo zaposleni in stranke. Verodostojnost pridobimo s spoštovanjem naše zaveze poštenosti in doseganja naših ciljev izključno z etičnim ravnanjem. Od sodelavcev se pričakuje, da pri svojem službenem in osebnem obnašanju in ravnanju, upoštevajo ta kodeks ter vsakogar obravnavajo s spoštovanjem, iskrenostjo in pravičnostjo.

Podjetje Experto International je kadar koli odprto za vsa vprašanja in ne dovoli povračilnih ukrepov napram tistim, ki prijavijo kršitve v dobri veri. Odgovornost vodstvenih delavcev in vodij za ponazarjanje pomembnosti kodeksa, tudi s svojimi dejanji, je še toliko večja. Vodstveni delavci

in vodje so odgovorni za to, da se nemudoma odzovejo na vsa postavljena etična vprašanja ali izražene dvome. Zaposleni morajo sodelovati pri raziskavah morebitnih ali domnevnih kršitev. Neskladnost s tem kodeksom se šteje za kršitev, ki lahko v ustreznih primerih vodi v disciplinske ukrepe, vključno s prekinitvijo zaposlitve ali drugih pogodb.

Zavezani smo prizadevanju, da svoje vrednote in norme uveljavljamo tudi v celotni poslovni verigi naših dobaviteljev, podizvajalcev, ponudnikov storitev in poslovnih partnerjev.

2. Etična načela in vrednote

Temeljne vrednote v podjetju Experto International so:

- Spoštovanje zakonov
- Odgovornost
- Poštenost
- Spoštovanje drugih
- Iskrenost
- Pravičnost
- Zanesljivost

3. Etično odločanje

Etično ravnanje je odločanje na podlagi vrednot. Določena ključna vprašanja nam lahko pomagajo identificirati situacije, ki bi lahko bile neetične, neprimerne ali nezakonite.

Vprašajte se:

- Ali je to, kar počnem zakonito?
- Ali odraža vrednote in etiko našega podjetja?
- Ali je skladno s kodeksom in pravili oz. politikami podjetja?
- Ali spoštuje pravice drugih?
- Kako bi bilo videti, če se to pojavi na naslovnica časopisov?
- Ali sem zvest svoji družini, podjetju in sebi?
- Je prav, da naredim to?
- Kaj bi rekel svojemu otroku, naj stori?
- So me prosili naj napačno predstavim informacije ali naj odstopam od normalnega postopka?

4. Skladnost z zakoni in predpisi

Naša zaveza integriteti se začne s skladnostjo z zakoni, pravili in predpisi. Razumemo ter spoštujemo zakonske zahteve in zakonite poslovne prakse. Zavezani smo spoštovanju vseh veljavnih in zavezujočih pogodbenih sporazumov, ki jih sklenemo in ne zlorabljammo svojih pravic. Naši sodelavci morajo vedno spoštovati veljavne zakone in predpise, vključno s Kodeksom ter zagotavljati skladnost poslovanja.

5. Trajnost: ljudje + dobiček + planet

Zavezani smo izpolnjevanju trenutnih zahtev, ne da bi s tem ogrozili potrebe prihodnjih generacij. Pri svojem poslovanju in poslovnih odločitvah zato združujemo ekonomske, okoljske in družbene dejavnike.

6. Človekove pravice

Zavezani smo spoštovanju človekovega dostojanstva in pravic vsakega posameznika in skupnosti, s katerimi komuniciramo oziroma sodelujemo v našem poslovanju. Na noben način ne povzročamo oziroma prispevamo h kršenju človekovih pravic. Naši sodelavci vsakogar obravnavajo z dostojanstvom, spoštovanjem in skrbnostjo ter ohranjajo človekove pravice.

7. Pravične delovne prakse in delovne razmere

Pri naši praksi zaposlovanja smo zavezani spodbujanju enakosti in poštenemu zaposlovanju ter plačni politiki skladni z veljavnimi zakoni. Strogo nasprotujemo zaposlovanju ali sklepanju pogodb o delu otrok ali suženjskem delu ali kakršni koli obliki prisilnega dela ali zasužnjevanja. Obsojamo vse oblike nezakonitih, nepoštenih in neetičnih delovnih praks, ki izkoriščajo delovno silo, uničujejo socialno varnost ali služijo kot davčna utaja, vključujoč tudi neprijavljeno delo ali »sivo« ekonomijo ter zadrževanje plačil. Naši sodelavci delujejo z integriteto ter pri delu svoje sodelavce in druge obravnavajo z vsem spoštovanjem.

8. Diskriminacija in nadlegovanje

Zagotavljamo enako obravnavanje pri zaposlovanju in ne toleriramo nikakršne diskriminacije ali nadlegovanja ali kakršne koli vrste zlorabe. Ne dovoljujemo nobene neposredne ali posredne diskriminacije na podlagi kakršne koli strokovno nerelevantne lastnosti ali okoliščine, kot so spol, zakonski stan, starost, nacionalno ali družbeno ali etnično poreklo, barva kože, vera in politično mnenje, invalidnost, spolna usmerjenost, predstavništvo delavcev, materialni ali drug status. Prepovedane so vse vrste diskriminatornega vedenja, nadlegovanja, šikaniranja ali trpinčenja. Od vseh sodelavcev se pričakuje, da pri vseh oblikah ustnega in pisnega komuniciranja izpolnjujejo najvišje standarde ravnanja na podlagi vzajemnega spoštovanja, vsi sodelavci pa se morajo izogibati vsem oblikam nadlegovanja, obrekovanja ali kakršnega koli vedenja, ki bi se lahko štelo kot napadalno, zastrašujoče, ponižujoče, zlonamerno ali žaljivo.

9. Zdravje, varnost in okolje

Zagotavljamo čiste, varne in zdrave delovne razmere ter smo predani ohranjanju zdravega okolja. Zavezani smo zmanjševanju vpliva našega poslovanja na naravno okolje, kolikor je le mogoče. Prizadevamo si zmanjšati uporabo omejenih virov, kot sta energija ali voda, ter škodljive izpuste, kot so tisti nastali zaradi odpadkov. Vsi sodelavci morajo vedno spoštovati vse ustrezne zakone, predpise in pravila za zaščito zdravja, varnosti in okolja ter ravnati skladno z njimi.

10. Poštena konkurenca in poslovno ravnanje

Naši odnosi s poslovnimi partnerji temeljijo na zaupanju in vzajemnih koristih, skladnih s konkurenčnim pravom. Predani smo etični in pošteni konkurenci, svoje izdelke in storitve prodajamo na podlagi njihove kakovosti, funkcionalnosti in konkurenčnih cen. Sprejemamo neodvisne odločitve o cenah in trženju in ne sodelujemo neprimerno ali usklajujemo svojih dejavnosti s svojimi konkurenti. Ne ponujamo nepravilnih plačil ali nagrad oziroma ne napeljujemo k njim, prav tako ne sodelujemo ali pomagamo pri nezakonitih bojkotih določenih strank.

Zavezujemo se, da bomo spoštovali vse veljavne trgovinske kontrole, omejitve, sankcije in embarge na uvoz/izvoz. Ne dovoljemo nikakršnih kršitev poštenosti katerega koli razpisnega postopka na kakršen koli način. Izogibamo se škodovanju konkurenci in ugledu poslovnih partnerjev in vsemu vedenju, ki škoduje verodostojnosti konkurenta. Partnerjem zlonamerno, nezakonito ali neprimerno, ne zadržujemo plačil in takih praks ne dovoljemo v naši dobavni verigi; borimo se proti neetični praksi »verige dolgov«.

Naši sodelavci so odgovorni za zagotavljanje poštenega poslovanja med opravljanjem dela in za spoštovanje vseh pravil o varstvu konkurence, varstvu potrošnikov in poštenem trženju. Stranke in poslovne partnerje je treba obravnavati pošteno in enakopravno, izdelke in storitve je treba prikazovati pošteno in točno (pošteno trženje in oglaševanje) ter tako, da so podane vse ustrezne informacije.

11. Boj proti korupciji

Strogo obsojamo korupcijo in ne toleriramo nobene oblike korupcije. Prepovedano je neposredno ali posredno ponujanje, obljubljanje, dajanje, zahtevanje, napeljevanje h kakršni koli nepošteni prednosti ali koristi ali sprejemanje take prednosti ali koristi z namenom, da se pridobi, ohrani ali na kakršen koli način omogoči posel. Nepoštena prednost ali korist lahko vključuje denarna sredstva ali njihove ustreznike (npr. bone), darila, dobropis, popust, potovanje, osebno ugodnost, nastanitev ali storitve. Ne dovoljemo omogočanja plačil (ali »podkupovanja«) državnih uradnikov ali zasebnih podjetij, s katerimi se zagotovi ali pospeši rutinske ukrepe. Korupcija pokriva tudi zlorabo funkcije ali položaja, kakor tudi kadar nekdo napačno izkaže, da neprimerno vpliva na osebo, ki sprejema odločitve. Korupcija za pridobitev ali ohranitev posla ali za pridobitev ali ohranitev prednosti pri opravljanju poslovanja, se šteje za hudo kršitev. Podobno se za hudo kršitev šteje tudi sprejemanje ali dovoljenje drugi osebi, da sprejme podkupnino. Naši sodelavci morajo prikazati vse koristi oziroma ugodnosti, prejete pri poslovanju in ne smejo dajati ali prejemati podkupnin ali na kakršen koli drug način ravnati koruptivno.

12. Darila in gostoljubje

Izogibamo se vsem dejanjem, ki dajejo občutek, da iščemo, prejemamo ali nudimo ugodno obravnavo v zameno za osebne koristi. Poslovni pokloni ali ugodnosti vključujejo darila, nagrade, kosila, hrano in pijačo, pogostitev ali druge koristi od oseb ali podjetij, s katerimi poslujemo ali bomo morda poslovali. Ne dajemo in sprejemamo nobenih ugodnosti, ki predstavljajo (ali za katere bi bilo mogoče razumno meniti, da predstavljajo) nepošteno poslovno spodbude, ki bi kršile zakonodajo, predpise ali pravilnike ali bi nas lahko spravile v zadrego. Naši sodelavci ne smejo nikoli uporabiti osebnih sredstev ali virov za nekaj, kar ne sme biti storjeno z našimi sredstvi. Sprejemamo in ponujamo lahko občasna darila in gostoljubnost, ki so običajna in skladna z razumnimi etičnimi praksami na trgu, pod pogojem, da niso neustrezno čezmerna, niso

pogosta, ne predstavljajo vzorca pogostega sprejemanja in ne ustvarjajo občutka poskusa vplivanja na poslovne odločitve. Sprejemati je dovoljeno samo vsakdanja darila nizke vrednosti. Vsa druga darila je treba vljudno zavrniti ali, če so bila prejeta po pošti, vrniti darovalcu. Če vračilo ni mogoče, se jih ponudi v dobrodelne namene ali za namene skupnosti. Oseba, ki ponuja, daje, prejema ali sprejme darilo, je odgovorna za to, da se odloči ali je darilo primerno.

13. Varnost, zaščita in pravilna uporaba sredstev podjetja

Odgovorni smo za varnost, zaščito in za gospodarno uporabo sredstev podjetja. Naša sredstva, vključno s časom, materialom, opremo in informacijami, so namenjena izključno za zakonito poslovno uporabo. Občasna osebna uporaba je dovoljena samo, če je zakonita, če ne vpliva na delovno učinkovitost in ne moti morale na delovnem mestu.

Vsi sodelavci so dolžni spoštovati ustrezne varnostne ukrepe, z lastnino podjetja, materialno ali nematerialno, pa morajo ravnati spoštljivo in sredstev podjetja ne smejo napačno uporabljati oziroma opustiti skrb za njo.

14. Zaupnost, informacijska varnost, zaupne informacije in intelektualna lastnina

Zavezani smo zaupnosti, integriteti in dostopnosti poslovnih informacij, izvajamo ustrezne tehnične varnostne ukrepe, obveznost naših sodelavcev pa je, da ravnajo skladno s tem. Zaupne informacije so med drugim vse nejavne informacije, ki so lahko v primeru razkritja nepooblaščenim stranem škodljive za podjetje ali njegove stranke ali poslovne partnerje. Naši sodelavci morajo take informacije obravnavati kot skrivnost, vključno s tem, da nihče ni upravičen do trgovanja z varnostnimi papirji, če ima v posesti nejavne informacije ali nejavne informacije zagotavlja drugim, ki bi lahko vplivali na vrednostne papirje. Vsa pravila, ki zagotavljajo varnost informacij, je treba spoštovati ves čas. Spoštujemo lastninske pravice drugih. Ne pridobivamo ali poskušamo pridobiti poslovnih skrivnosti ali drugih zaščitene ali zaupnih informacij na neustrezne načine. Ne izvajamo nepooblaščenih uporabe, kopiranja, distribucije ali spreminjanja programske opreme ali druge zaščitene intelektualne lastnine.

15. Knjigovodstvo, poročanje dejanskih podatkov in finančna integriteta

Naše poslovne knjige, evidence, račune in finančne izkaze, je treba voditi z ustreznimi podrobnostmi, resnično in ustrezno pa morajo izražati naše transakcije. Zavračamo vse oblike pranja denarja, zato smo zavezani poslovanju s partnerji, ki zakonito poslujejo s finančnimi sredstvi zakonitega izvora. Zavezujemo se poštenu obdavčitvi in se izogibamo vsem praksam izogibanja obdavčitve, vključno s takimi, kot je ne izdajanje računov ali knjiženje ponarejenih stroškovnih računov. Vsi sodelavci morajo upoštevati računovodske postopke, zagotoviti, da se poslovne dogodke ustrezno zabeleži in dokumentira, ter zagotavljati, da so vsa razkritja v finančnih poročilih celovita, poštena, točna, pravočasna in razumljiva. Sodelavci ne smejo neprimerno vplivati na revizije, jih prirežati ali zavajati.

16. Boj proti goljufijam

Goljufije – dejanje ali namera goljufati, krasti, zavajati ali lagati – so tako neetične kot, v večini primerov kriminalne. Prepovedane so goljufije vseh oblik (vključno z na primer predložitvijo ponarejenih poročil o stroških; ponarejanjem ali spreminjanjem finančnih dokumentov ali

potrditev; nezakonito prisvojitvijo sredstev ali zlorabo lastnine podjetja; kakršnimi koli neresničnimi finančnimi ali nefinančnimi vnosi v evidence ali izkaze).

17. Navzkrižje interesov

Naše odločitve morajo temeljiti na objektivnih in poštenih ocenah ter ne smejo dopuščati možnosti kakršnega koli neprimerne vpliva. »Navzkrižje interesov« obstaja, kadar je osebni interes določenega zaposlenega (ki ga je mogoče povezati z npr. prijatelji, družino ali tudi stranko, konkurentom, dobaviteljem, subjektom izvajalca) v navzkrižju ali v morebitnem navzkrižju z najboljšim interesom podjetja Experto International.

Določanje, ali obstaja navzkrižje interesov, ni vedno preprosto, zato se mora vsakdo, ki ima vprašanja o navzkrižju interesov, posvetovati z vodstvom. Navzkrižja interesov lahko nastanejo:

- če je oseba (vi ali vaš bližnji družinski član) zaposlena ali v gospodarskem odnosu z dejansko ali potencialno stranko, konkurentom, dobaviteljem ali izvajalcem;
- pri zaposlovanju ali nadzorovanju družinskih članov ali tesno povezanih oseb;
- če je oseba član uprave drugega podjetja ali organizacije;
- če si oseba lasti ali ima bistven delež v podjetju stranke, konkurenta, dobavitelja ali izvajalca;
- če ima oseba osebni interes, finančni interes ali morebitno osebno korist pri kakršnem koli poslu podjetja.

Če se med sodelavci razvijejo osebni odnosi, mora zadevni zaposleni, ki je na višjem položaju, o tem opozoriti svojega vodjo, da ta potrdi, da ne obstaja nobeno navzkrižje interesov in da tako navzkrižje tudi ne bo nastalo.

18. Zasebnost, varstvo osebnih podatkov

Spoštujemo zasebnost ljudi in priznavamo potrebo strank, zaposlenih in drugih fizičnih oseb po tem, da nam lahko zaupajo, da bodo njihovi osebni podatki obdelani ustrezno in za zakonite poslovne namene. Zavezani smo ravnanju, skladnem z vsemi zakoni o varovanju osebnih podatkov. Pridobivamo in hranimo samo tiste osebne podatke, ki so potrebni, lastnikom podatkov pa nudimo ustrezne informacije o teh dejavnostih. Uvajamo ustrezne varnostne ukrepe za zagotavljanje zaupnosti, integritete in razpoložljivosti osebnih podatkov. Naši sodelavci morajo upoštevati zakonske zahteve, uporabljati skladne prakse in spoštovati s tem povezane postopke, da se tako zagotovi zakonitost obdelovanja osebnih podatkov in postopkov obdelovanja.

19. Veljavnost kodeksa

Podjetje je kodeks sprejelo dne 01. 02. 2022. S kodeksom so seznanjeni vsi zaposleni. Kodeks je objavljen na spletni strani družbe www.experto.si ter velja od objave. Vsi na novo zaposleni delavci družbe prejmejo kodeks ob zaposlitvi.